

GUIA D'APROFITAMENT LECTOR

LA FADA MINERVA FA CONTES EN CONSERVA



COMPETÈNCIES QUE PODEM TREBALLAR

- Appreciar la riquesa lèxica i el valor cultural dels productes agrícoles vinculats al cicle vital de l'any.
- Conèixer el treball a la cuina i les possibilitats culinàries dels productes mediterranis segons les estacions.
- Sensibilitzar sobre la importància de conservar els aliments i de no malbaratar els recursos alimentaris del planeta.
- Valorar la importància dels acudits, de les cançons, dels contes i de la narració oral en el creixement de les persones i la cohesió de les relacions interpersonals.
- Estimar els llibres com a objectes valuosos que conserven les paraules i ens ajuden a pensar.
- Appreciar el valor educatiu no formal i essencial de les relacions intergeneracionals.

1. PRESENTACIÓ DE L'AUTOR I DE LA IL·LUSTRADORA

1.1. L'autor

Pep Castellano Puchol va néixer a Albocàsser (L'Alt Maestrat) l'any 1960. És pedagog, però ha assajat altres professions: llaurador, paleta, cambrer, pallasso... S'ha guanyat la vida treballant de mestre i, des dels anys vuitanta, es dedica a la formació d'animadors juvenils a l'Institut Valencià de la Joventut de la Generalitat Valenciana. També ha estat vinculat a algunes

associacions relacionades amb l'animació sociocultural: Curumbela (animació infantil), El Millars (agrupació folklòrica), Aladre (animació sociocultural). El pont. Cooperativa de Lletres (associació d'escriptors).

Des de l'any 1995 explica contes amb Canto Nieto i dedica moltes hores a escriure. L'any 2000 va aparèixer la seua primera novel·la: *L'herència dels càtars*. Participa, de tant en tant, com a col·laborador en programes de ràdio (Ràdio-Castelló Cadena SER i Ràdio Vila-real). També col·labora, esporàdicament, a la premsa escrita: Levante de Castelló. Ha publicat nombroses novel·les i contes per a xiquets i joves i ha guanyat molts premis, entre els quals destaquem: Samaruc de l'associació de Bibliotecaris Valencians, 2001 per *L'herència dels càtars*; Vicenta Ferrer de narrativa infantil de l'Ajuntament de Paterna, 2001 per **Mar de fons**; Enric Valor de narrativa juvenil de Picanya, 2004 per *Ferum de silenci*; Vall d'Uixó de narrativa juvenil, 2006 per *Canaris en gàbies de luxe*; Carmesina de narrativa infantil, 2008 per *Els pirates no ploren*; Vicent Silvestre (Alzira), 2009 per *Bernat, un científic enamorat*; i Blai Bellver de narrativa (Xàtiva), 2010 per *Raons de sang i foc*.

Si vols saber més coses de Pep Castellano aquest és el seu bloc:

<http://pep-castellano.blogspot.com>

1.2 La il·lustradora

Canto Nieto Sánchez va nàixer a Zamora l'any 1960. Fa anys que es dedica a fer dibuixos i, també, a explicar contes conjuntament amb Pep Castellano. No seria estrany que te la trobares a l'escola, a la ràdio o en qualsevol racó fent pallassades, explicant una història, dibuixant un conte, o les tres coses alhora.

Ha dissenyat cartells, decorats de teatre i altres coses de dibuixar.

També escriu. És autora de contes per a xiquets i joves: *Marta Teixidor la dona ascensor*, *Carmina la pingüina que ve de l'Argentina*, i *Contes i poemes que vénen de Mèxic* (amb altres autors).

Ha il·lustrat molts llibres de Pep Castellano, per exemple: *Marta Martí, la reina del rodolí*, *El rap de la Gallina Carolina*, *Les puces vampires*, *Mar de fons*, *Domadora de mar*, *El secret de khadrell*, *Els pirates no ploren...* Però també ha il·lustrat altres autors com ara: Vicent Marçà, Leandre Iborra, Silvia Tarragó o Teresa Broseta.

Si vols saber més coses de Canto Nieto, aquest és el seu bloc:

<http://coloresdelatierra.blogspot.com>

2. ACTIVITATS DE MOTIVACIÓ PRÈVIES A LA LECTURA

2.1. Excursió

Podem organitzar una visita a algun hort de la zona i fer un reportatge periodístic sobre la visita, amb fotografies, entrevistes als agricultors que el cultiven...

També, si sou agosarats, podeu intentar fer alguna conserva: melmelada, confitura...

2.2. Tenim visita

Segur que algun pare o alguna mare serà afeccionat o afeccionada a fer conserves. Ens pot visitar una vesprada amb una mostra de les conserves que elabora i podem organitzar un berenar natural.

Si tenim la sort que algun pare o alguna mare sap fer trucs de màgia i ens vol fer una visita disfressat de fada o de fado per a fer-nos un poquet de màgia, millor encara.

I si algú de la família sap contar contes, serà un plaer afegit.

2.3. Investiguem

També podem organitzar recerques a Internet sobre tipus de conserves que hi ha. Les podem classificar en conserves dolces i salades...

3. LLEGIM I DESCOBRIM

3.1 Desitjos

Completa el que diu Marta al llibre, sense mirar a la pàgina 9, eh?:

“La fada _____, que és el nom de la meua _____, em concedeix alguns _____.

Per exemple, si no és _____, i l'enyore una miqueta, i tinc moltes ganes de _____ amb ella,

per posar un cas, doncs em concentre molt fort i ho desitge. Al cap de poc, sona el _____ i és

ella, que vol parlar amb mi. Sempre funciona!

El dia del meu _____, per art de _____, ella sempre sap el desig que demane quan

bufe les _____, i m'envia un paquet amb el _____ que he desitjat.

3.2 Minerva rima amb conserva

Els desitjos de Marta sempre funcionen perquè la fada Minerva fa algun sortilegi. Els sortilegis de les fades i dels mags solen ser rodolins. Si te n'adones, el títol del llibre i els dels capítols també estan escrits en forma de rodolí, com els sortilegis. Potser és que l'autor demana molts desitjos...

T À N D E M

edicions

Et proposem que penses tres desitjos i fabriques sortilegis per tal d'aconseguir-los. Això sí, han de ser rodolins:

<i>Desig</i>	<i>Rodolí</i>

3.3 Tria un rodolí

Tria el rodolí que més t'agrada dels títols dels capítols i explica en poques paraules de què va.

Capítol:

3.4 Conserve tot l'any

Marta i la seua àvia Minerva aprofiten l'estiu per a fer conserves perquè és l'època de l'any en que estan juntes. Entre les pàgines 36 i 39 del llibre trobaràs productes de la terra i l'època de l'any en que més abunden. Relaciona les conserves que es poden fer a cada època de l'any segons els productes:

Tomates		Primavera
Maduixes		Estiu
Taronja		Tardor
Bolets		Hivern

3.5 Maneres de dir

A la pàgina 17 del llibre Marta diu: *“I damunt estan les mosques, que no paren de «mosquejar-me» pegant-me voltes per la cara.”* Al llibre hi ha altres expressions, o maneres de dir, podries dir què signifiquen aquestes?

Mosquejar-se (Pàgina 17)	
Ficar cullerada (Pàgina 20)	
Tenir memòria d'elefant (Pàgina 21)	
Per si les mosques! (Pàgina 31 i altres)	

3.6 Codonys collits

“He anat amb el pare a l'hort on tenim els codonys i, tot i que només tinc nou anys, he agafat codonys collits amb la punta dels dits” (Pàgina 37 del llibre) Marta cull codonys i, sense adonar-se'n, inventa un embarbussament. A continuació te'n passem tres més. Pots practicar-los en veu alta i fer un concurs per veure qui s'equivoca menys vegades. També pots afegir-ne d'altres. Segur que si preguntes a la teua família se'n saben molts.

Una boteta de vi, vi té. Té tap. Tap té. Té tap i tapó. Tap i tapó té.
Plou poc, però per al poc que plou, plou prou.
Pare, una haca l'he treta, l'altra haca la trac?

3.7 Maleta de sorolls

Quan la fada Minerva obre la seua maleta (pàgina 26) se sent fru-fru de roba i altres sorolls estranys. Per descriure els sorolls solem gastar onomatopeies. Sabries dir-nos a què corresponen aquestes?

Atxim	
Catacrac	
Nyam-nyam	
Xip-xap	

3.8 Mosca i esbarzer

A la pàgina 50 del llibre podem llegir: *“Ha vingut Carles a buscar-me per a anar a jugar al Centre Juvenil. Però no he volgut eixir. Li he dit que tenia massa faena, i ell s’ha quedat d’allò més decebut. Ha fet mitja volta tot frustrat. M’ha recordat el conte de l’esbarzer i la mosca. Jo devia ser la mosca que no volia Carles, que devia ser l’esbarzer punxós. No l’estic tractant molt bé, pobre!”*

Per què Marta diu que és la mosca?

Per què diu que Carles és l’esbarzer?

3.9 Paraules en conserva

G	J	B	A	J	O	C	A	J	G
S	C	O	D	O	N	Y	K	R	X
M	X	S	C	K	D	T	C	J	G
L	K	D	E	T	Q	J	M	K	Z
C	A	R	A	B	A	S	S	A	M
H	A	C	F	V	P	N	D	Z	O
V	B	B	U	B	Z	M	C	W	R
Y	D	T	A	R	O	N	J	A	A
H	Y	M	O	N	I	A	T	O	W
S	S	G	M	A	D	U	I	X	A

Al quadrat, hem guardat unes quantes verdures i fruites en conserva. Sabries trobar-les?

Solució: maduixa, carabassa, taronja, codony, mora, moniato, bajoca

4. LA LECTURA COM A TRAMPOLÍ DE CREACIÓ

4.1. El títol

Inventa't un altre títol per al llibre:

--

4.2 El final

Imagina't que el lladre que furta la maleta de la fada, descobreix el secret. Com acabaria la història?

4.3. Contes en conserva

Inventa una conserva de contes diferent a les que proposa Marta al llibre i escriu-ne la recepta:

Ingredients:
Com es fa:

4.4. Els personatges

Al llibre apareixen bastants **personatges**. Alguns estan una mica retratats físicament i la il·lustradora els ha donat forma als dibuixos; els altres podem saber com són a través dels seus comentaris, d'allò que fan o de com es relacionen amb els altres. Fes una llista dels personatges i intenta dir com són en poques paraules.

<i>Personatge</i>	<i>Com és?</i>

Amb quin personatge et sents més identificat/ada? _____ Per què?

4.5. La narradora

Qui explica la història? Creus que ho sap tot i ho veu tot, o li toca endevinar el què pensen i senten els personatges?

T'imagines que la narradora fóra la fada Minerva. Com començaria la història?

4.6. La mosca

L'avia Minerva canta la Cançó de la mosca (Pàgina 22 del llibre): *Una mosca volava per la llum/ i la llum es va apagar/ i la mosca es va quedar a fosques/ i la pobra mosca no va poder volar.* Saps altres cançons que parlen d'animals? Escriu-ne alguna i comparteix-la amb la resta de la classe.

4.7. Acudits

Marta reconeix que Carles té més gràcia per explicar l'acudit del gos (Pàgina 86). Però ella tampoc no ho fa malament. Segur que coneixes un munt d'acudits. Escriu-ne un. Després podeu explicar-los a la classe i organitzar-ne un concurs.

4.8. Il·lustracions

Quina il·lustració t'agrada més? Per què?

Quina escena del llibre t'agradaria que la il·lustradora haguera dibuixat i no ho ha fet?

Fes-ne tu la il·lustració.

--